LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1920, at the Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

No. 6. KETVIRTADIENIS, VASARIO-FEBRUARY 10, 1949 VOL.-METAI XXXIII

Dienos Klausimai ir Dar Šis-Tas

Vasario 16 dienos šventė čia pat. Te nelieka nei vieno gyvo lietuvio, kurs šios tautos šventės neatžymėtų. Kur yra rengiami vieši paminėjimai—visos ir visi dalyvaukime iškilmėse. Kurtokių paminėjimų nėra ar nebuvo galimybės surengti, tų vietų lietuviai parodykite savo susipratimą pasiųsdami savo auką Amerikos Lietuvių Tarybai, arba Bendrajam Amerikos Lietuvių Šalpos Fondui. Parodykime raudoniesiems Lietuvos smaugikams, kad jų troškimai neišsipildys. Lietuvių tauta išliks, jei tik visi jos vaikai, nežiūrint, kur jie begyventų, laikysis vienybės ir kovos už tautos ateitį.

* * *

Šeštadienį, vasario 5, 1949, McAlpin viešbučio patalpose, New York'e, įvyko Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo (BALF) direktorių susirinkimas. Dalyvavo kone visi direktoriai, o kurie patys negalėjo dalyvauti, tie įgaliojo kitus asmenis juos atstovauti. Be direktorių, susirinkime dalyvavo įžymių svečių. Pažymėtini šie: Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas prelatas Mykolas Krupavičius, Tarybos pirmininkas Vaclovas Sidzikauskas, buvęs Lietuvos ministerių kabineto narys J. Audėnas — neseniai atvykęs iš Vakarų Europos, buvęs ministerių kabineto narys dr. Juozas Pajaujis ir kiti. Pirmsėdžiavo kun. dr. J. B. Končius, sekretoriavo Nora Gugienė.

Išklausius vykdomojo komiteto pareigūnų raportų, svarstyti aktualieji tremtinių šalpos reikalai. Plačiausia svarstyti vajaus reikalai—sukelti daugiau pinigų šalpos, taipgi tremtinių atgabenimo ir įkurdinimo reikalams. Reikalai labai dideli ir platūs, o pajamos mažos. Valstybinės įstaigos dabar BALF'ui paramos neduoda, reikia pajamas gauti iš lietuvių ir amerikiečių geraširdžių žmonių. Tad nutarta ruoštis prie didžiulio aukų sukėlimo vajaus. Vykdomasis komitetas paruoš vajaus planą, imdamas pavyzdį iš kitų amerikoniškų labdaros organizacijų.

BALF skyriai ir visi patrijotingieji lietuviai, kuriems rūpi tremtinių ir bendrai lietuvių tautos gelbėjimas, kviečiami sukrusti. Momentas yra labai rimtas. Raudonieji drasko Lietuvą, sistematiškai naikina mūsų tautos žmones, tuo tarpu tremtinių skurdas irgi nemažėja, o eina sunkyn. Tremtinių didžiausios viltys yra sudėtos į mus—Amerikoje gyvenančius lietuvius. Neužvilkime jų pasitikėjimo! Susirinkimas padarė ir daugiau svarbių nutarimų ir patvarkymų, kuriuos vykdomieji organai paskelbs visuomenės žiniai.

* * *

Vengrijos raudonieji begėdiškai apkaltino ir nuteisė viso amžiaus kalėjimu primatą kardinolą Josef Mindszenty, primesdami jam ir kitiems jo bendradarbiams sąmokslininkavimą nuversti raudonųjų režimą, juodosios rinkos spekuliacijas ir tp. Visas civilizuotas pasaulis pasipiktinęs tokiu raudonųjų kraugerių elgesiu. Raudoniesiems "svieto lygintojams" svarbu kuo labiausia sukompromituoti Katalikų Bažnyčios ir pasauliečius pavergtų tautų vadus, juos sulikviduoti, pavergti mases ir kuo labiausia įsistiprinti. Dėl kardinolo Mindszenty kankinimų ir pasmerkimo giliai pasipiktinę viso pasaulio katalikai. Pereitą sekmadienį visoje Amerikoje ir kitose šalyse katalikai laikė gedulą.

Džiūgu konstatuoti, kad prie katalikų gedulo prisijungia ir kitų religinių grupių žmonės. Kai kurie protestonų ir žydų lyderiai padarė viešus pareiškimus, kuriuose protestuoja prieš raudonųjų nedorą elgesį ir pareiškia giliausią užuojautą pačiam kankiniui kardinolui Mindszenty, Vengrijos katalikams ir Katalikų Bažnyčiai.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS VAJUS

Amerikos Lietuvių Taryba nuo š. m. vasario mėn. 1 d. pradėjo vykdyti naują Lietuvai Gelbėti Vajų. Nusistatyta surinkti vieną šimtą tūkstančių dolerių aukų. Tai yra nedidelė suma, palyginus su reikalo svarbumu. Jeigu kiekvienas lietuvis per metus paskirs tik vienos dienos uždarbį Lietuvos reikalui, tai ši suma bus keleriopai pralenkta. Tad, prisidėkime visi prie šio ALT vajaus. Aukas siųsti Lithuanian American Council, Inc., 1739 So Halsted St., Chicago 8, Ill., arba vietos ALT skyriui.

Lietuvis Brazilijoje Laimėjo Dainų Konkursą

Brazilijos Operos Bičiulių Dr-jos surengtame dainavimo konkurse (rugsėjo mėn.) tarp gausių varžovų baritonų varžybose laimėjo pirmą vietą ir gavo diplomą ir dovaną Sao Paulo operos choro daininінkas lietuvis Vacys Laurinaitis.

VLIK ATSTOVŲ PRAKALBŲ MARŠRUTAS

VLIK'o pirmininko prelato M. Krupavičiaus ir Vykd. Tarybos pirm. V. Sidzikausko tuo tarpu yra suplanuota prakalbos šiose vietose:

Prel. M. Krupavičiaus—vasario 13 d. New Yorke; vas. 16 d.—Newarke, N. J.; vas. 20 d.—Lawrence, Mass.; vas 27 d.—Waterbury, Conn.

V. Sidzikausko—vas. 6 dieną Grand Rapids, Mich.; vas. 13—Chicagoje; vas. 19 d.—Kenosha, Wis.; vas. 20—Pittsburgh, Pa.; vas. 27 d.—Philadelphia, Pa.

Tariamasi ir su kitomis kolonijomis dėl svečių atsilankymo.

ALT Sekretoriatas

Tautieti, nepamiršk, kad Tavo tėvų kraštas—Lietuva yra svetimųjų pavergta ir žiauriai naikinama. Prisidėk savo darbu ir auka prie jos išlaisvinimo. Aukas siųsti Amerikos Lietuvių Tarybai, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill., ar vietos ALT skyriui.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

TEGYVUOJA MŪSŲ PASIRYŽIMAS, VALIA IR DARBAS LAISVAI LIETUVAI ATSTATYTI

Rašo ANT. J. VASILIAUSKAS

Vasario 16-ji—tai garbingiausia mūsų Tautos dvidešimtojo amžiaus diena. Tai Tautos triumfo diena. Tą dieną prieš 31 metus rinktiniai tautos sūnūs paskelbė visam pasauliui, kad Lietuvių Tauta nusikrato šimtmečius neštą svetimųjų jungą ir stoja į laisvų tautų šeimą.

Tačiau dar daug kraujo tauriausių tautos sūnų nusroveno į lietuvišką žemę, daug darbo ir lėšų padėjo Amerikos ir Lietuvos lietuviai, kol Lietuva tikrai tapo laisva ir nepriklausoma. Amžius kovoję laisvę laimėjom per aukas ir pasišventimą.

Vasario 16-ji tapo Tautos laimėjimų ir pasididžiavimo diena; padėkos Aukščiausiajam, iškilmių, paradų ir džiaugsmo šventė. Tautos veteranai prisimindavo sunkių, bet laimėtų kovų dienas; jaunimas sėmėsi tvirtybės iš vyresniųjų darbų ir su pasiryžimu naujiems laimėjimams žengė į ateitį.

Per 21 laisvo gyvenimo metus darbštus lietuvis sukūrė pasigėrėtiną valstybės aparatą, atstatė per I-jį karą nuteriotą krašto ūkį, sukūrė žemės ūkio pramonę, išugdė mokslo ir kultūrines įstaigas. Beraščių ir bedarbių krašte neliko. Keliose eilutėse čia visų laimėjimų neišskaičiuosi. Žodžiu, per tą trumpą laiką Lietuva padarė tokią pažangą, kokią kitų kultūringų tautų tik per daug šimtmečių tepasiekė.

Kaip vilkas kalendamas dan[illegible] mūsų Tautos priešas, bedievių bolševikų pavirtęs rusas ir nacis vokietis. Tiedu tariamieji tarp savęs priešai susitarė ir gražiai pražydusią Lietuvą prarijo. Iš naujo Tautai prasidėjo kančios vargai ir iki šiol pasauly negirdėtas nekaltų žmonių iš savo namų mėtymas, iš gimtojo krašto trėmimas Sibiran ir beribis naikinimas. Kaip vanago užpulti paukšteliai, baimės suimti lietuviai bėgo nuo raudonojo slibino iš savo namų, iš savo tėvynės. Ir šiandien pabėgėlių lietuvių sutiksi bet kurioje žemės rutulio vietoje. Lietuvos sūnūs pasklido po visą pasaulį ir išsinešiojo po dalelę Lietuvos. Ir Lietuva bus gyva, kol jos nariai išlaikys lietuviškas širdis, kol jų sąmonė bus lietuviška.

Štai turime tarsi tris Lietuvas, trejopus lietuvius: 1) kankinami ir kenčiantieji lietuviai tėvynėje ir po plačiuosius Rusijos bei Sibiro plotus; 2) vargstantieji lietuviai tremtiniai po karo sugriautą Vokietijos žemę ir 3) laisvuose kraštuose gyveną lietuviai.

Dievas leisdamas pasaulin tautas įkvėpė į kiekvieno širdį savo tautos meilę, uždėjo pareigą kovoti už savo tautą ir išsilaikyti tuo kuo gimei. Nuo tos pareigos nėra laisvi nė lietuviai, vistiek kur jie bebutų, kokiu gyvenimu gyventų. Lietuviais esame gimę, lietuviais turime ir būti!

Tėvynėje gyvenančių lietuvių pareiga, karčią bedievio bolševiko nuodų taurę geriant, nesuklupti, nepalužti, neišsižadėti savo įgimto širdies balso. Pro geležinę uždangą prasiskverbia žinios—lietuviai ten laikosi herojiškai. Partizanai seneliai ir moterys, jaunimas ir net mokyklų mokiniai nebijo kančių, nebijo mirties ir savo mirtinam priešui nenusilenkia, po likimo našta nepalūžta, kol plaka krūtinėje širdis. Aštrus budelio ginklas atsimuša į kietą lietuvį.

Tremtiniams, išnešusiems savo gyvybę iš žudiko nagų, Tauta uždėjo pareigą išsaugoti nepriklausomo gyvenimo metu sukurtas Tautos kultūrines vertybes, ir patiems išlikti skaidriais Lietuvos sūnumis tarp kitų tautų. Jie savo paskirčiai ištikimi.

Laisvuose kraštuose gyvenantiems lietuviams Tautos dvasia sako: padėkite vargstantiems savo broliams ir visas savo pajėgas sukaupę [illegible] atstatyti nepriklausomai Lietuvai. Tegu Tautos labui nė vienas darbas nebūna per sunkus, nė viena auka neperdidelė.

Amerikos lietuviai eina pirmose eilėse. Juos vieningai atstovauja Amerikos Lietuvių Taryba. Telieka kiekvienam jos darbus paremti. Ji visomis prieinamomis ir galimomis priemonėmis siekia Lietuvos atstatymo.

Sauso niekas neklauso—sako lietuviškas priežodis. Lietuvos laisvinimo darbui reikalingos lėšos. Savo bute sėdėdamas nieką tepadarysi. Reikia ir nuvažiuoti, ir su galingų valstybių dideliais vyrais susitikti, reikia varyti nesiliaujamą propogandą už savo krašto laisvę. O visam tam darbui reikia pinigų, pinigų ir dar kartą pinigų.

Vasario 16-ji dabartiniu metu įgyja naujos prasmės. Tai Tautos susikaupimo ir pasiryžimo diena. Trisdešimt pirmąjį kartą švęsdami Vasario 16-ją su dideliu susikaupimu nulenkime galvas paaukojusiems savo gyvybę už Tautos laisvę, su visu ištvermingumu pasiryžkime padėti Lietuvos [illegible]kėlimui. Pasiryžkime ir ištesėkime! Bent tiek kiek per savaitę išleidžiame pramogoms, išleiskime prie baro—atiduokime A. L. T. vajui, atiduokime Tautos reikalams. Juk tai ne taip [illegible]. Tada su giedria [illegible] sutikti sa[illegible] švęsime brangią Vasario 16-ją.

Tegyvuoja mūsų pasiryžimas, valia ir darbas laisvai Lietuvai atstatyti!

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS NEW YORKE

New York (LAIC).—Šių metų vasario 13 d. 4:30 val. po pietų įvyksta New Yorko Lietuvių Tarybos rengiamas minėjimo apvaikščiojimas.

Kasmet minėjimas įvykdavo Webster Hall, New Yorke. Bet kadangi pagarsėjusią salę gaisras sunaikino prieš kelias dienas Komitetas neatidėliojant surado kitą tinkamą vietą—puošnią ir lengvai iš visur prieinamą svetainę, tai Capitol Hotel *Carnival* Hall, 51 Street ir Eighth Ave., New Yorke. Šią vietą galima pasiekti visomis "subway" linijomis—

8th Avenue Subway local ligi 50 Street
RMT Subway local ligi 49 St.
IRT Subway local ligi 50 St.

Vyriausias vakaro kalbėtojas bus VLIK'o pirmininkas prelatas Mykolas Krupavičius. Taipgi kalbės Lietuvos Ministeris Washingtone p. P. Žadeikis ir "Vienybės" redaktorius J. Tysliava.

Vakaro vedėju bus Juozas B. Laučka.

Meninėje programos dalyje dalyvaus solistė Vincė Jonuškaitė, Lietuvos operos artistė, Apreiškimo parapijos choras, vedamas muziko Povilo Sako ir Tremtinių Jaunuomenės Tautinių šokėjų grupė vadovaujama A. Čiurlytės.

Šokiams gros Jezavito orkestras.

VISOMS LIETUVIŲ DR-JOMS IR KLUBAMS

Prašome visas lietuvių draugijas, klubus ir kitas organizacijas, veikiančias Jungt. Amerikos Valstybėse, savo Vasario 16 dienos parengimupajamas skirti Amerikos Lietuvių Tarybai, tuo būdu paremiant jos vykdomą Lietuvos Gelbėjimo Vajų.

ALT Vykd. Komitetas

ALT VAJAUS KVOTŲ PASKIRSTYMAS

Ryšium su paskelbtu naujuoju ALT vajumi, ALT Vykd. Komitetas yra nustatęs atskiroms J. A. V. valstybėms minimales kvotas, tikėdamasis, kad atskiros tų valstybių kolonijos pačios pasiskirstys numatytas surinkti sumas. Kvotos yra tokios:

California	$ 2,500
Connecticut	10,000
Illinois	22 000
(Chicago	15,000)
Indiana	1,000
Iowa, Kansas, Maine	1 000
Maryland	2,000
Massachusetts	15,000
Michigan	5,000
New Hampshire, Nebraska	1,000
New Jersey	4,000
New York	15,000
Ohio	4,000
Pennsylvania	12,000
Wisconsin	3 000
Kitos valstybės	2,500

ALT Sekretoriatas

PARUOŠTA MAISTO IR DRABUŽIŲ SIUNTA

Sausio mėn. pabaigoje BALF sandėlyje paruošta nauja maisto ir drabužių siunta lietuviams tremtiniams Vokietijoje. Ši siunta susideda iš 23 maišų maišytų drabužių, 4 dėžių avalynės, 5 dėžių knygų, 1 dėžė mokykloms reikmenų ir 197 dėžės įvairių maisto produktų.

Siunta į Vokietiją išeis vasario mėnesio pradžioje.

Už gautas dovanas BALF vadovybė visiems nuoširdžiai dėkoja, tik, deja, jų labai mažai, o tuo tarpu drabužių ir avalynės pareikalavimas labai didelis.

Siunčiant BALF'ui drabužius ar kitus daiktus, prašome aiškiai uždresuoti: *United Lithuanian Relief Fund of America, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.* ir taip pat aiškiai pažymėti siuntėjo adresą, nes dažnai siuntiniai kelyje apsidrasko ir susitepa, todėl susidaro sunkumų ir nesusipratimų.

ŽUVO 30 ASMENŲ

Donaueschingen.—Vasario 7-tą buso nelaimėje žuvo 30 asmenų. 17 iš jų žuvo vietoje, 13 numirė ligoninėje. Kiti 37 asmenys randasi ligoninėje, kai kurių padėtis yra kritiška. Nelaimė įvyko netoli Freiburg'o, prancūzų okupacinėje zonoje. Nukentėję grįžo iš čiužinėjimo (skiers) pramogos.

Argentinoje Numirė Lietuvis Muzikas

Spalių 27 d. Buenos Aires numirė lietuvis muzikas ir kompozitorius Česl. Poimanskis, sulaukęs tik 36 m. amžiaus. Jis Argentinoje išgyveno 20 metų ir pasižymėjo kaip chorvedys, vargonininkas; dainuodavo ir solo. Tarp kitų ir P. Babicko keliems kūriniams parašė muziką. *ALB*

Lumberton, N. C.—Vasario 6 dėl lėktuvo nelaimės žuvo du kareiviai. Lėktuvas nuplėšė namo stogo viršų, vienok paties namo nesugriovė.

Harlan, Ky.—Vasario 6-tą darbininkų muštynėse žuvo policijos viršininkas John Greenlee, o unijos organizatorius Lawrence Pennington sužeistas.

Tulsa, Okla. — Vasario 6-tą kryžkelėje traukinis suvažinėjo automobilį. Žuvo 6 asmenys, kiti 4 sužeisti, tarp kurių randasi 10 dienų amžiaus kūdikis.

Ar žinai, lietuvi, kad Amerikos Lietuvių Taryba vykdo naują Lietuvos Gelbėjimo Vajų? Paremki tad jį savo našia auka, o Tėvynė tau bus dėkinga. Aukas siųsti 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., arba vietos ALT skyriui.

VLIK ATSIŠAUKIMAS VASARIO 16 DIENOS ŠVENTĖS PROGA

LIETUVIAI,

Jau penktą kartą minime Lietuvos Valstybės atstatymo—16 Vasario—šventę, būdami atskirti geležine uždanga nuo savo Gimtosios Žemės ir net negalėdami susisiekti su Tėvynėje pasilikusiais broliais ir seserimis. Tėvynėje vyksta negailestingas persekiojimas, fizinis Lietuvių Tautos naikinimas ir trėmimas, kuris taip pat reiškia nors ir letą, bet tikrą mirtį tolimose Sibiro taigose. Tatai daroma XX amžiuje, kada tarptautinis teismas pasmerkė nusikaltimus prieš žmoniškumą, kada Jungtinių Tautų Organizacija savo paskutinėje sesijoje priėmė žmogaus teisių deklaraciją ir pasmerkė genocidą. 16 Vasario šventės proga mes siunčiame kovojantiems ir persekiojamiems tautiečiams Tėvynėje ir ištrėmime savo gilią brolišką užuojautą, įsipareigodami nenuilstančia energija tęsti kovą ligi pergalės.

Pasaulinės politikos raida vystosi mūsų naudai, mūsų prietelių ir užtarėjų skaičius gausėja, papildydamas mūsų pačių kovotojų eiles. Ateitis mums teikia daugiau išlaisvinimo vilčių, bet ir šiandien dar nežinome, kada laimėsime ir galėsime grįžti į savo išlaisvintą Tėvynę. Gyvenamasis momentas mums stato visą eilę naujų uždavinių, kuriuos sėkmingai spręsdami turime dalyvauti visi, neatsižvelgiant kur begyventume ir kokią pasaulėžiūrą išpažintume.

Sunki ir nelygi Lietuvos laisvinimo kova reikalauja iš mūsų sutelkti visas gyvąsias jėgas ir vieningai dirbti. Visi tą darbą trukdantieji kliuviniai turi būti iš mūsų tarpo pašalinti. Šiandien mes turime ieškoti ne to, kas mus skiria, bet to, kas mus jungia. Tik suburtomis jėgomis veikdami mes laimėsime.

Ieškodami pagalbos Lietuvos išlaisvinimui mums visiems pažįstami, seni ir prityrę politikai yra išvykę į Jungtines Amerikos Valstybes. Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas teikia tai misijai ypatinga reikšmę Lietuvos laisvinimo darbe. Tos misijos sėkmingumui reikia, kad mes vsi ją remtume kuo kas galime. Ypač didelės paramos mūsų delegatams laukiama iš mūsų brolių amerikiečių, kurie visada sunkiomis Lietuvių Tautai valandomis pirmieji ateidavo pagalbon.

Lietuvių Tautos laisvės kova reikalauja nemažai ir materialinių išteklių. Atsirandant vis naujiems uždaviniams Tautos Fondo išlaidos didėja, o pajamos dėl vykstančio tremtinių kilnojimosi mažėja. 16 Vasario šventės proga Vykdomoji Taryba skelbia tradicinį Lietuvos laisvinimui aukų vajų. Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas kviečia visas Europoje ir kituose pasaulio kontinentuose esančias lietuviškas organizacijas ir paskirus asmenis aktingai prisidėti prie vajaus organizavimo ir aukų rinkimo, o visus lietuvius—pagal išgales paremti Tautos Fondą.

Esantieji tremtyje lietuviai skirstosi po visą pasaulį ieškodami laikinės prieglaudos. Šia proga su dideliu dėkingumu minime tuos kraštus, kurių vyriausybės plačiau pravėrė tremtiniams duris ir teikia jiems darbą bei pastogę. Išbarstytų pasaulyje lietuvių jėgos, be jungiančios organizacijos bus menkos. Šioms jėgoms stiprinti kuriama Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, kuri jungs visus lietuvius. Tat kiekvieno lietuvio šventa pareiga dalyvauti bendruomenėje ir veikliai įsijungti į Lietuvių Tautos kovą prieš jos naikintojus kuo kas gali: gyvu žodžiu, spauda, organizaciniu darbu, materialine parama. Kurdamiesi svetimuose kraštuose mes niekad neturime pamiršti kelio Tėvynėn ir tęsti Lietuvos laisvinimo darbą. Mes turime vengti kelių, kurie veda į nutautėjimą ir kliudo grįžti išlaisvinton Tėvynėn.

Trisdešimt pirmąją Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo šventę mes sutinkame susirūpinimo, susikaupimo ir gedulo ženkle, šaukdamiesi Aukščiausiojo pagalbos ištesėti tą kovą ligi visiškos pergalės. Laimėjimą mums laiduoja mūsų bylos teisingumas. Iš šio kieto bandymo išeisime užgrudinti ir neišsekančiomis jėgomis išlaisvintoje demokratinėje Lietuvoje imsimės atstatymo ir kūrybos darbo.

Vardan tos Lietuvos vienybė težydi!

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS

Tremtyje, 1949 m. Vasario mėn. 16 d.

LIETUVOS KATALIKŲ LAIŠKO ATGARSIAI

Britų katalikų laikraštis *The Universe* 1948 m. gruodžio 24 d. paskelbė keletą faktų apie Katalikų Bažnyčios persekiojimą Lietuvoj. Laikraštis pažymi tuos duomenis paėmęs iš Vatikano radijo. Informacijų šaltinis, matyti, buvo žinomasis Lietuvos katalikų laiškas. *E. B.*

NEGALIME BŪTI RAMŪS, JEI BROLIAI TEBEVARGSTA!

Aukas siųskite: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

LIETUVOS ŠVENTĖS PROGA NEPAMIRŠKIM TREMTINIŲ

Jau greitai švęsime Lietuvos Nepriklausomybės dieną, vasario 16-tą. Daug kur lietuviai minės tą dieną darydami susirinkimus bei pobūvius.

Šventės proga nepamirškime mūsų sesių ir brolių tremtinių, kurie vis dar tebevargsta įvairiose stovyklose nedavalgę ir apiplyšę.

Nepagailėkite jiems aukų. Paremkime BALF'o vykdomą piniginį vajų ir tuo sušelpkime tremtinius. Aukas siųskite:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMO AMERIKOJE
OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Išeina ketvirtadieniais — Redaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Jung. Am. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00. Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

DVIDEŠIMT PARAŠŲ

Taigi: netoli Gedimino kalno,—netoli Katedros aikštės susijusios su Algirdo ir Kęstučio, jųjų laidojimo atminimu,—netoli mužikėlio Stuokos statybos katedros su Vytautu Didžiuoju ir Šventu Kazimieru, su garsiais kun. Trinkūno pamokslais,—čia pat prie buv. Radvilų ir Chodkevičių rūmų—prie pat akademinės Šv. Jono bažnyčios, kur iškalbingasis Širvydas graudino lietuvių širdis,—ten pat ir Akademijos-Universiteto mūrai su Kojelavičiais ir Pačebutais; Mickevičiais ir Stanevičiais, Daukantais ir Valančiais,—kiek toliau Rotušės aikštė, kur 1794 m. sukilę vilniečiai korė Lietuvos išdavikus,—nepertoliausia ir Lukiškio aikštė, kur 1863-64 m. maskoliai žudė Sierakauskį, Kalinauskį ir kitus kovotojus dėl Lietuvos nepriklausomybės, o vėliau Teismo Rūmuose 1893-94 m. smerkė ir baudė kražiečius,—netoli taip pat ir Miesto salė, kur vyko Didysis Vilniaus Seimas,—bemaž čia pat ir Prancišk[illegible] bažnyčios, Vilniaus lietuviškojo atgijimo centras su lietuviškąja klebonija, savitarpiečių draugija, ir pirmaja lietuviškaja vilniečių mokykla ir garsiaja Lietuvių Mokslo Draugija,—kiek tolėliau pirmoji lietuviškoji gimnazija,—Lietuvių Draugijos dėl Karo Nukentėjusiems Šelpti Centro Komitete, aname "Didžiajame Komitete," išgarsėjusioje tautinės lietuvių kultūros ir politinės nepriklausomybės "Vilniaus kalvėje," tą dieną suėjo 20 Tarybos narių, kurie stovėdami ir susikaupę išklausė vyriausio amžium (66-mečio) dr. Jono Basanavičiaus paskaitytą Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo tekstą, kurio kiekvienas žodis prieš tai daugely Tarybos posėdžių ir tarpusavio pasitarimų jau buvo apsvarstytas ir nuštatytas, ir visi iš eilės, stengdamiesi prisilaikyti abėcėlės pavardžių tvarkos, pasirašė. Plunksną pasirašyti davė ir paskiau atsiėmė šios valandos atminimui išsaugoti bene kun. Povilas Dogelis, Komiteto sekretorius, kitais metais drauge su kun. Mečislovu Reiniu ir kun. Juozu Vailokaičiu bolševikų iš to pat Vilniaus išvežtas Smolensko kalėjiman.

Vasario 16 d. akto dalyviai gerai suprato jo istorinę reikšmę, griežtai perbraukdami maskolmetį ir jo padarinius ir vėliai surišdami šiojo nutrauktas valstybinio Lietuvos gyvenimo grandis. Kiekvienas jautėsi ne tik atlikęs čia svarbiausią savo gyvenimo žygį, bet ir esąs už jį prieš savo tautą atsakingas. Kad ir nežinojome, kaip greit ir kokiomis aplinkybėmis mūsų aktas bus realizuotas, tik istorijos Rubikoną peržengę neabejojome, jog nei Lietuvai nei mums atgal kelio nebėra.

Apie savo asmens likimą, greičiausiai, nebūsime tuomet galvoję, o jau tikriausiai nesijautėme savo tarpe turį čia du būsimuoju Lietuvos Respublikos prezidentu (Antaną Smetoną ir Aleksandrą Stulginskį), apie 12 būsimųjų ministerių, vieną būsimąjį vyskupą (Justiną Staugaitį). Kas bebūtų atspėjęs, jog tik ketvirtoji jųjų dalis (Basanavičius, Šernas, Petrulis, Banaitis ir Narutavičius) temirs Nepriklausomai Lietuvai svetimųjų dar nėsant vėliai pavergtai, bet čia kad ir Basanavičius vienintėlis ligi šioliai iš Tarybos narių tarpo turėjo laimės mirti Vilniuje, o dar lygiai vasario 16 d., tačiau jam mirštant 1927 m. Lietuvos sostinė tebebuvo dar svetimose ranko[illegible] čius alsėdiškis, bajoriškai lenkiškos kultūros demokratas, nebepakeldamas įtemptų lietuviškai lenkiškų santykių nusišovė Kaune apie 10 metų tepraėjus po to, kai jo brolis Gabrielis, Pilsudskio pastatytas Lenkų prezidentu ir vos savaitę Varšuvoje juo teišbuvęs, lenkų buvo nužudytas. Kuris Tarybos narių būtų atspėjęs, koks baisus likimas ištiks ir abudu pirmuoju Lietuvos prezidentu ir daugelį jo draugų ministerių: Bizauską, Dovydaitį, Klimą, Malinauską, Mironą! . . Ir koks dar bus likimas mūsų vis audringesnėje gadynėje tebegyvų dar išlikusiųjų iš mūsų tarpo, kas čia gal pasakyti?

Tačiau viena aišku: Lietuvos nepriklausomybė tegalėjo ir tegali būti įkūnyta tiktai kovos keliu, kas neišvengiamai yra susiję su aukomis. Statydama tautą į tą kelią, tad ir reikalaudama iš jos tam pasiaukojimo, pati Lietuvos Taryba turėjo ir tebeturi duoti aukų dar ir iš savo tarpo. Tatai ne gamtos ištiktukai, tik socialinės moralės plieninis istorinis dėsnis!

Sunki buvo kun. Dogelio plunksna, kuria dvidešimt istorijos likimo pastatytų vyrų gavo pasirašyti svarbiausią naujosios Lietuvos istorijos aktą. Pasirašėme—ir kad koks dar bus mūsų tarybininkų likimas, tebūnie jis kitiems tik akstinu dar tvirčiau ir ryžtingiau žengti tuo keliu, į kurį stojome vasario 16 d.

Mykolas Biržiška (M.)

"BALTIJOS TAUTŲ LIKIMAS TURI MUMS RŪPĖTI"

DIE TAT, šveicarų dienraštis, Platų, ELTOS pateiktais duomenimis pagrįstą pranešimą apie dabartinę Lietuvos padėtį 1948 m. gruodžio 19 d. vedamojo vietoj paskelbė antrašte "Lietuva—rusų kariuomenės telkimo sritis." Cituojam kai kuriuos paties laikraščio pasisakymus:

"Vadovaują politikai nemėgsta, jeigu pradedama kalbėti apie Baltijos valstybių problemą. Rusai tyli: jiem tas klausimas jau baigtas ir jau nebediskutuojamas. Amerikiečiai ir britai trina rankas arba abejingai trukteli pečiai. Yra svarbesnių pasaulio politikos klausimų . . . Ir vis dėlto negalima nuleisti rankų ir liautis priminus pasauliui tragingą tų kraštų likimą. Tautų laisvė nedaloma. Baltijos valstybėse vyksta ne vien kariškai politinis įjungimas į Sovietų S-gą; tai, kas ten vyksta, priklauso nusikaltimų prieš žmoniškumą kategorijai . . . Mes gyvenam "taikoj". Nesuskaitomos žmonių tragedijos, elementariausių žmogaus teisių paneigimas, žmonių kankinimas nesibaigia. Baltijos tautų likimas turi mums rūpėti tiek pat, kiek nacių laikais mus domino čekų, lenkų ir prancūzų likimas. Nenuilstamai turi plakti žmogaus teisių paniekinimą, vistiek kur jis bebūtų." *E. B.*

Apžvalga

PASAULIS DAROSI "MAŽAS IR SIAURAS"

Savaitraštis "Amerika" išspausdino J. Tautkaus raštą, kuriame jis aiškina, kodėl šiais laikais nei viena tauta, neišskiriant nei Jungtinių Amerikos Valstybių, negali atsitverti kinų siena nuo kitų šalių ir pasilikti "neutralia pasaulio įvykiams."

"Žmonės karo nenori ir nemėgsta apie jį kalbėti. Jiems nepatinka tos partijos ir politikai, kurie eina už karą, kurie didina apsiginklavimą ir stiprina kariuomenę. Eilinis žmogus nemėgsta gilintis į didžiuosius pasaulinės politikos klausimus, į painius tarptautinius ginčus. Jam nelabai rūpi, kad kai kur toli, kai kas dedasi, eina karai, nesutikimai, revoliucijos. Jam svarbu, kad čia, namuose, jo aplinkumoj būtų ramu, sotu ir nepavojinga.

"Bet pasaulis dėl labai pakilusios technikos, greitų susisiekimo priemonių pasidarė toks mažas ir ankštas, kad tas kažkur toli vykstąs vyksmas pasidaro nebetolimas ir pavojingas. Karas Kinijoj ar Palestinoj gali pasidaryti ir tiesioginiai pavojingas ir Amerikai ir Europai, ir Afrikai.

"Nuo ūkinės gresmės vandenynai Amerikos nebeapsaugos. Ir dar daugiau—vandenynai jos nebeapsaugo ir nuo tiesioginės karo gresmės. Jeigu Amerika galėjo išsikelti ir kariauti Europoj, tai Europa gali išsikelti ir kariauti Amerikoj. Jeigu praeitame kare raketiniai sviediniai iš Vokietijos pasiekė Angliją, tai būsimame kare jie tikrai iš Europos lėks į Ameriką. Pasaulis visai sumažėjo. Amerika patrankos šūvio atstume nuo Europos.

"Kolumbo laikais ji buvo keliolikos mėnesių atstu nuo Europos, vėliau keliolikos savaičių, kelių dienų, o dabar keliolikos valandų. Greitai ji bus poros valandų ar net keliolikos minučių nuotoly. Tai ne fantazija, bet rimti moksliniai pasirengimai ir bandymai [illegible] raketiniais lėktuvais. Ypač kai bus pritaikyta jiems varyti naujai atrastoji atominė jėga. New Yorke pavalgius pusryčius, Paryžiuj atlikus reikalus ir papietavus, vakarienę suvalgius Sydnejuje, tą pačią dieną bus galima grįžti vėl į New Yorką—namo. Taigi, noras atsiriboti nuo kitų kraštų, ir užsidaryti savo žemyne, yra tik savęs migdymas maloniais sapnais, iš kurių gali būti nemaloniai pažadintas kitų kraštų bombų."

"APSIRYJIMAS NEINA Į SVEIKATĄ"

"Darbininkas" šiaip rašo apie Maskvos agresiją ir jos rūpesčius, kaip suvirškint perdidelius grobius.

"Maskvai skubu Kiniją užkariauti, nes ateinančiais metais ji planuoja Europą pribaigti, kur jos rūpesčiai ne tik nesibaigia, bet vis didėja. Nukąsta toks didelis kąsnis, kad jau nebesiduoda suvirškinamas. Maskva atsirado didelio turtuolio padėty. Kartą viens sąmoninguolis, paklaustas, koks yra skirtumas tarp turčiaus ir vargšo, atsakė: vargšui rūpi, kada gaus valgyti, o turtuoliui rūpi, kada perdaug sočius pietus suvirškins. Tokį suvirškinimo rūpestį dabar Maskvai tenka pergyventi. Ar sėkmingai pergyvens? Nieks nesiima atspėti, bet visi žino, kad pilvo ligos pavojingos.

"Papildęs apsiryjimą, Kremlius bando savo vidurius sutvarkyti. Dar pusė bėdos, kai iš vidurių atsirūgsta; daug bėdžiau, kai diegliai vidurius suspaudžia. O dieglių esama visuose šonuose. Apskaičiuojama, kad visuose bolševikų okupuotuose kraštuose pogrindinio sąjūdžio dalyvių bei partizanų skaičius siekia milijono. Ukrainoj veikia 200,000 gerai organizuotų partizanų, Čekoslovakijoj 600,000, Lenkijoj ir Pabaltėj 110,000, Balkanuose 140,000, Suomijoje 40,000. Tų skaitlinių neįmanoma tiksliai patikrinti, nes partizanai veikia slaptai, bet tiek galima nuspėti, kad pogrindis prieš bolševikus gausiai ir plačiai veikia. Visiems nuostabu, kodėl bolševikai su tiekiu sumobilizuotų divizijų iki šiol nepajėgė silpnos, beginklės Vokietijos ir Prancūzijos užkariauti. Tur būt bijo pajudėti, kol dar nesuvirškino pavergtųjų kraštų. Vargu juos besuvirškins. Apsiryjimas niekam neina į sveikatą."

KOMUNISTAI GALI TIK SUKIAULINTI

"Naujienos" rašo, kaip Sovietų Rusija "sukiaulino" jos okupuotą Vokietijos dalį.

"Komunistų 'kontrolės komisijos' pirmininkas Fritz Lange rytinėje Vokietijoje viešai smerkia korupciją ir ištižimą valdžios įstaigose. Sovietų zona, kurioje šeimininkauja komunistai su rusų kariuomenės ir žvalgybos parama, apima penkias provincijas.

"Netvarka, valstybės turto vogimas ir kyšių ėmimas pasiekė tokį laipsnį, kad patys komunistų vadai jau nebegali tokios padėties pakęsti. Jie buvo priversti paskirti 'kontrolės komisiją,' kad būtų padaryta tvarka. Ir štai šios komisijos galva rašo oficialiame 'Socialistinės Vienybės' (t. y. komunistų partijos organe, kad Turingija, kurios sostinė yra Weimar, tapo paversta 'kiaulininku!' Jos administracija apsileidusi; pramonės gaminiai, verti šimtų tūkstančių dolerių, perleidžiami privatiems spekuliantams, ir tt.

"Panašią padėtį Fritz Lange sakosi užtikęs visose penkiose sovietų zonos provincijose.

"Galima įsivaizduoti, kaip kalba apie supuvusią komunistų administraciją rytinėje Vokietijoje kiti jos gyventojai. Rusijos bolševikai ją pastatė ir ją globoja. Vokiečiai dabar turi progą iš gyvenimo praktikos patirti, ką reiškia bolševikiškas 'komunizmas.' Skaudus, bet naudingas švietimo kursas."

MASKVOS MEKLERIAI

"Vienybė" rašo:

"Prancūzijos komunistų partijos tėvas Cachin sako, kad karas tarp komunizmo ir kapitalizmo esąs nereikalingas.

"Tai tas pats Cachin, kuris 1914 m. vežė Mussoliniui milijoną frankų, kad šis agituotų už Italijos ėjimą į karą prieš vokiečius.

"Vadinasi, senas mekleris dar kartą bando savo talentą . . .

"Šį kartą, mat, jis Maskvos pavedamas, atidarė 'antrą frontą'—taikos ofensyvą.

"Bet . . . tuo tarpu, kai Cachin su Togliatti šypsosi Vakarams, tai Rytuose, Kinijoje, teka žmonių kraujo upės."

VOKIEČIAI DRĄSIAU KALBA

"Sandara" rašo:

"Vokiečiai pradeda drąsiau kalbėti. Stuttgarte neseniai įvyko 'Tautinės Demokratų Partijos' suvažiavimas, kuriam pirmininkavo Heinrich Leuchtgens. Svarbiausiu dienotvarkės punktu buvo atstatymas Vokietijos prieškarinėse sienose.

"Leuchtgens pasakė: 'Niekad nesutiksime, kad mūsų siena rytuose būtų prie Oder ir Niesse upių. Rytų Prūsija turi grįžti Vokietijai, taip pat Saar ir Alsace Lorraine.' Amerikiečių karo vadas gen. Lucius D. Clay nesudraudė tokių smarkių kalbėtojų."

KALVARIJŲ KELIU Į LAISVĘ

Šiandien pasaulyje labai daug kalbama apie duoną. Tol ne vi-[illegible] duona šiandieną yra viena iš didžiųjų problemų. Tačiau ji ne vienintėlė. Šiandien visame pasaulyje taip pat daug kalbama ir apie laisvę. Apie laisvę tiek daug kalbama todėl, kad šimtai milijonų žmonių šiandien yra pavergti ir paskirti klaikiai pražūčiai. Šiandien apie laisvę kalba ne tik tie, kurie yra pavergti, bet ir tie, kurie yra laisvi. Kodėl taip yra? Kodėl šiandien laisvieji apie laisvę net daugiau kalba, negu pavergtieji. Taip yra todėl, kad vergija šiandien plečias kaip koks baisus maras. Kas šiandien dar yra laisvas, nežino, ar jis dar tokiu bus rytoj.

Šiandien mūsų tauta gyvena daug sunkesnius ir klaikesnius laikus, negu prieš 31 metus, kai ji ruošės savo nepriklausomos valstybės atstatymo didžiajam žygiui. Šiandien mūsų tauta pavergta ir naikinama. Šiandien mūsų tauta po visą pasaulį išblaškyta. Šiandien mūsų tautoje stengiamasi sunaikinti visa tai, kas tautiška ir žmoniška. Šiandien mūsų tautai priešo propaganda stengiasi įteigti, kad vergija esanti tikroji laisvė, o nepriklausomo gyvenimo metas buvusi vergija.

Šiandien mūsų tautos priespauda yra daug baisesnė, negu prieš 31 metus ir laisvės kova daug sunkesnė. Tačiau savo laisvės kovoje šiandien mes esame nebe vieni. Šiandien mes laisvės siekiame draug su šimtais milijonų bolševikų pavergtų žmonių.

Taip. Mes savo laisvės kovą laimėsime, bet ją laimėsime tik tuomet, jei savo kančiose ištversime. Ar mūsų tauta pakels savo sunkųjį kančių kryžių, ar ji po juo nesuklups, eidama savo Kalvarijų Keliu? Ar ji neiškryps iš savo laisvės kelio? Ar ji nepasimes kryžkelėse?

Nors mūsų tautos kelias ir vingiuotas, nors juo bekeliaudama mūsų tauta ir daug kryžkelių priėjo, nors tas kelias dažnai buvo skausmingas Golgotos kelias, tačiau mūsų tauta niekados iš to kelio neiškrypo ir net svetimos jėgos nesidavė iškreipiama, nes mūsų tautos kelias—laisvės kelias. Mūsų tauta žygiuoja tuo keliu, kuris laisvės kelias.

Jau nekartą mūsų tautai laisvė buvo išplėšta, tačiau ir [illegible] pajėgia mūsų tautos iškreipti iš laisvės kelio. Netekus laisvės mūsų tauta pasirenka ne pražūtin vedantį vergijos kelią, bet Kalvarijų kelią, per skausmus, kančias ir aukas vedantį į laisvę.

Jau devinti metai, kai mūsų tauta vėl žengia skausmingu Kalvarijų keliu, nešdama sunkų savo kančių kryžių. Ji tuo keliu eina išdidi, savim pasitikinti, nes žino, kad tas kelias ją veda į laisvę. Jau nebe pirmą kartą mūsų tauta žengė skausmingu Kalvarijų keliu. Ji tuo keliu žengdama dar niekad nepalūžo, ir mes tikime, kad ji ir šiuo kartu nepaluš, bet ištvers.

Laisvoje Lietuvoje savo didžiąją laisvės šventę—Vasario Šešioliktąją minėdavome iškilmingai ir džiaugsmingai. Tos šventės metu mes peržvelgdavome, ką esame savo laisvės metais pasiekę. Netekę laisvės mes nebegalime savo laisvės šventės—Vasario 16-tosios nei džiaugsmingai, nei iškilmingai švęsti. Mes ją švenčiame liūdni, susikaupę, susimąstę. Lietuvoje šiuo metu net griežčiausiai draudžiama Vasario 16-tąją švęsti. Tremtyje mes ją švenčiame. Tremtyje ją švęsdami, mes žvelgiame į savo skausmingąjį Kalvarijų kelią, mąstome, ar daug mūsų priartėta prie savosios Laisvės. Mes patikriname savo jėgas, ar mes bejstengsime pasiekti savo Laisvės ir Laimės Žiburio, kada grįšime į laisvąją Lietuvą.

Šventės iš paprastųjų dienų gal būt, labiausia skiriasi tuo, kad jos žmogui duoda ir dvasinių ir fizinių pajėgų. Vasario 16-tosios šventė mums duoda jėgų mūsų didžiajam žygiui į laisvę.

Minėdami Vasario 16-tąją, mes turime apmąstyti, ar mes visus žygius esame padarę savo laisvės kovai, ar mes viską esame atidavę ko toji kova iš mūsų reikalauja. Tegu kiekvienas iš mūsų tai apmąsto ir įsitikina, kad jis dar daug kuo gali prisidėti prie savo laisvės kovos. Teisybė, šiandien toji kova dar ne ginklo kova, bet kad vyksta kova dėl mūsų tautos laisvės, tai jaučia kiekvienas lietuvis patriotas.

Minėdami Vasario 16-tąją tremtyje, mes ryžtamės visomis savo pajėgomis daryti tai, kad Vasario 16-tosios dienos laisvės aktas vėl mūsų tautoje pradėtų veikti.

A. Merkelis (T. S.)

LAISVĖS GANDAS

Eina garsas nuo pat Vilniaus—
Žirgas reik balnoti.
Dekim broliai, laužą didų—
Būkime kaip plienas!

Ir pasklido laisvės gandas
Po pasaulį platų,
Sakalų žinia atskrido—
Sujūravo dūšią.

Dalią varganą prakeikę
Debesiu pakilom . . .
Dega širdys, gaudžia dainos—
Trupa amžių uolos!

Kai mes budėjom—
Amžiai tylėjo.
Kaip mes merdėjom—
Žemė lėbavo.
Kai mes pakilom—
Supas pasaulis.

Broliai galanda
Piautuvus, dalgius—
Tekančią saulę
Rengiasi sveikint.
Gudžiojas žemė
Kraujo dūnojuos,
Keliasi saulė
Kraujo liepsnose . . .

Balys Sruoga

KRAUJO GĖLĖS

Kažkur toli, vienoje man brangioj šaly,
Kur viską šaldo žiemos pirštai geležiniai
Ir kur sunkius žiemos sapnus laukai sapnuoja,
Per dangų plaukia debesys švininiai,
Baltam miške joks paukštis ten dainų nebedainuoja.

Bet iš pietų lengvi pavasariniai vėjai
Artėja, nešdami naujus laikus.
Pavasaris per lygumas artėja,
Ir žada giedrintis dangus tenai klaikus.

Po baltu sniegu ten atgyja kraujo gėlės,
Jų nepalaužė vėtros ir nenušaldė jų šalna.
Kasmet pavasarį jos vėl iš naujo kėlės,
Išbėgant žiemai, kai siautė lietūs, dargana.

Ir naujos upės per sušalusius laukus ten atsirado,
Nes vėjai iš pietų pavasarį jau greit atpūs!
Ir stiebiasi per sniegą gėlės 16 vasario!
Jos žino, už tamsiųjų debesų yra dar mėlynas dangus.

A. Venčiūtė

ŠEŠIOLIKTAJAI VASARIO

Šią kilnią mūs laisvės minėjimo dieną
atminkime tuos, kas dėl laisvės kovoja,
kas kelia dėl laisvės ir žodį, ir plieną,
ir savąją gyvastį laisvei aukoja.

Atminkime mūsų piliakalnių garsą
ir knygnešio neštąjį knygų maišelį
ir mūsų močiutės didvyrišką narsą,
kai mokė vaikučius slaptai prie ratelio.

Atminkime žygį skurdžių savanorių,
parnešusių laisvę į mūsų tėvynę,
ir džiūgesio psalmes prie mūsų altorių,
trispalves, plevenusias mūsų žydrynėj.

Atminkim, kad vėl mūs tėvynėj vergovė,
vėl tūkstančiai brolių benamiais pavirto,
kad mūsų miškai tapo laisvės tvirtovėm,
kur ginas lietuvis galingas ir tvirtas.

Per amžius vis teka mūs kraujas, kaip upės,
lemtingajai kovai baigties nematyti,
bet laisvas lietuvis, kovoj neparklupęs,
iškels vėl tėvynėj trispalvę ir Vytį.

Jurgis Kastytis Gliauda

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

1918-1948 m.

V—arpai tėvynėj Lietuvoj nebegaudžia linksmai,
A—idais nebeskelbia visiems didžią šventę tautos,
S—veikintinoji Trispalvė nebeplevesuoja Gedimino kalne,
A—rba kiekvienoj tautiečio bakužėj nebėra garbingo Vyties . . .
R—audonškurliai Stalino kacapai nustelbė jūos laikinai,
I—štrėmimais-areštais visgi neišrauna laisvės iš lietuvio širdies,
O—i, sese-brolau, nenusimink, viskas atgims neužilgo—ateityje.

Š—ėlstančius priešus praeityje lietuvis mokėjo numarint,
E—ngėjus Tėvynės ugnimi ir kardu į dulkes sutrint,
Š—irdingai laisvę pamilęs, vergu jis niekados nebebus,
I—r tai yra būdinga, neišdildoma antroji prigimtis.
O—kupantai panėrė Lietuvą nekalto kraujo jūrėse,
L—aisvės ištroškę verkia tauta, sodybos, pievos, miškai,
I—r brangūs mums partizanai, Vytauto dvasios lydimi,
K—ovoja priešą, tarsi nykštukai su milžinu sau nelygiu,
T—ačiau nebetoli išlaisvinimo valanda tautų pavergtų,
O—kupantų žiaurieji retežiai subyrės visu smarkumu,
J—udošiškus jųjų darbus Amerikos Aras greitai sugriaus,
I—r tironijoj pavergtos tautos vėl pražydės laisvės žiedu!

1—trūksta man žodžių skambių, ar vaizduotės gražiųjų spalvų,
9—didingai nupiešti džiaugsmą begalinį išlaisvintų tautų:
4—kilniai jos užgiedos padėkos himnus laisvės Kūrėjui,
9—dėkos už pagalbą ne tautų vadams, bet tautų Įsteigėjui.

M—aloniai, garbingai atgims vergijos nukamuota Tėvynė,
E—nergingai surinks pasaulyje išsklaidytus sūnus po savo globa,
T—ą mes sulauksime greit, vien tik dėl laisvės karingumo dėka,
U—gningai užtrauksim visi: *"Per amžius te gyvuoja laisva Lietuva"!!!*

Padangės Aras

LIETUVA--ĮSPĖJIMAS VISO PASAULIO KATALIKAMS

LIBERTE, Šveicarų Freiburge einąs katalikų dienraštis, visą pusę pirmojo puslapio paskyrė išsamiam straipsniui apie "Lietuvos katalikų likimą." Pranešimo duomenys, matyt, paimti iš Lietuvos katalikų laiško Šv. Tėvui; pats laikraštis tepažymi juos gavęs "iš tikrų šaltinių" ir baigdamas rašo:

"Verta, kad į šias informacijas atkreiptų dėmesį visi pasaulio katalikai ir aplamai visi laisvę ir teisingumą branginą žmonės. Jos rodo, kaip Sovietų Sąjunga iš tikrųjų interpretuoja "sąžinės laisvę," teoriškai laiduotą jos konstitucijos. Tos informacijos kartu išsklaido ir mitą apie sovietų evoliuciją link liberalizmo tikėjimo dalykuose . . . Jos taip pat parodo, koks likimas katalikų laukia "liaudies demokratijose," kur šiandien komunistai tikisi sukrėsią katalikų bendruomenės pagrindus, kad ją galutinai sunaikintų."

Kitas šveicarų katalikų dienraštis "Vaterland," įsidėjo ELTOS pateiktą pranešimą apie Lietuvos katalikų laiško turinį.

E. B.

Lietuva sovietų pavergta, mūsų broliai ir seserys tremiami iš savo tėvų krašto. Prisidėk prie jų išlaisvinimo, paremk Amerikos Lietuvių Tarybos vykdomą naują vajų. Aukas siųsti 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Ill., arba vietos ALT skyriui.

THE DECLARATION OF INDEPENDENCE

The Council of Lithuania, sole representative of the Lithuanian people, in conformity with the recognized right to national self-determination . . . hereby proclaims the restitution of the independent State of Lithuania, founded on democratic principles, with Vilnius as its capital, and declares the severance of all ties which formerly bound this State to other nations.

The Council of Lithuania also declares that the foundation of the Lithuanian State and its relations with other nations will be finally normalized by a Seimas (parliament), elected in a democratic way by the people of Lithuania.

Signed by twenty members
of the Council (Taryba)

Vilnius, February 16, 1918

On this, the thirty first anniversary of the Lithuanian Declaration of Independence, it is of interest to recall what has happened to the twenty members of the Lithuanian National Council—who affixed their signatures thereon. The Declaration, restoring the independent Lithuanian State, was signed in Vilnius, capital of Lithuania, on February 16, 1918. Some of the signatories died before the outbreak of World War II; several perished as victims of the Soviet invasion of Lithuania; some are living as deportees, exiled to Siberia; others are refugees in the Western world. So far as is known, these are the details:

S. BANAITIS, deceased
DR. JONAS BASANAVIČIUS, died in Vilnius, February 16, 1927
M. BIRŽIŠKA, refugee in Western Germany
KAZYS BIZAUSKAS, reported victim of NKVD at Cherven, June 1941
PRANAS DOVYDAITIS, Soviet deportee to Siberia
S. KAIRYS, refugee in Western Europe
PETRAS KLIMAS, Soviet deportee to Arctic Russia
DONATAS MALINAUSKAS, deceased
VLADAS MIRONAS, reported victim of NKVD
S. NARUTAVIČIUS, deceased
ALONSAS PETRULIS, deceased
DR. J. ŠAULYS, deceased
K. ŠAULYS, refugee in Western Europe
J. ŠERNAS, deceased
A. SMETONA, President of the Republic, died in Cleveland, O., in 1944
J. SMILGEVIČIUS, (?)
JUSTINAS STAUGAITIS, bishop of Telšiai, deceased
A. STULGINSKIS, second President of the Republic, reported to have died while a Soviet deportee in Siberia
J. VAILOKAITIS, died while a refugee in Western Germany
J. VILEIŠIS, died in Lithuania during the German occupation

KAS PADEDA SAVO ARTIMUI, TAM IR DIEVAS PADEDA. NEPAGAILĖKITE TREMTINIUI AUKOS. Aukas siųskite—United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVERY LODGE NEEDS LEAVEN OF YOUTH

Leaven: To make light. To mingle or permeate with a transforming element. Anything that makes a general assimilating change in a mass or aggregate.

Some lodges are very stuffy. They are officered by men who have been in the chairs so long that they seem welded to them. They appear more like graven images than human beings. They are narrow in their views to the point of bigotry. They bitterly oppose any change, regardless as to how advantageous it might be to the lodge. They do not welcome criticism and are deaf to suggestion.

It is often into such a stale, hostile atmosphere that the Junior is graduated, or the new member is inducted. These new members, usually young men, after their initiation are expected to sit on the side lines and listen attentively to the humdrum discourse of their elders. Any interruption to these sage remarks is instantly frowned upon. Any suggestion that some intrepid new member might set forth is either received with a superior smile from the presiding officer, or meets with a silence more potent than the scream of a fire siren.

Is it any wonder that such lodges are slowly expiring from dry-rot? Is it any surprise that the lapsation rate is high in such a district? Can any person give one good reason why a new member should become even remotely interested in such an organization set-up? Yet such a condition prevails in too many of the smaller lodges throughout our land.

There is one fundamental truth that social workers have discovered. It is: Youth Must Be Served. The old idea, carried too far forward in life, that "young people should be seen but not heard," is as antiquated as coppertoed shoes. After two wars, hardly a generation apart, into which youth took the brunt of battle, don't think for one minute that you can brush them aside in the times of comparative peace. It just doesn't make soap!

They believe that they have earned and are entitled to the privilege of a "hand in the game," whatever kind of game it may be. When they "sit in" and call for cards, and are passed up, or the deal, they take their interests and their business elsewhere—and that applies just as fully to the business of fraternal life insurance as any other.

They want to be of service, and they have new ideas, as well as ways to freshen up some of the tried and true old ones, but they expect a voice in the proceedings. If not, they will go where they will be given a hearing and their views consideration. These alert, enthusiastic young people—boys and girls—are not so self-assured that they believe themselves infallible. They do, however, feel that they should be given the chance to express themselves and then, if wrong, why in logical discussion. They don't like, and will not put up with, the "old heave ho" or "brush off." And neither would you.

Let's be tolerant of youth and help to guide its manifestations with understanding patience. The happiest, liveliest homes and neighborhoods are those with a good percentage of young people. You members of progressive fraternal benefit societies know their value in its ranks.

"Youth Unlock the future" is more than a slogan. It is a statement of a great truth.

(The Fraternal Monitor, January, 1949.

The Value of Training

If, at the end of his training period, the new man can say: "The biggest thing I got out of my training is confidence, confidence in myself. I feel absolutely sure I can handle any situation that should arise. I feel that I have something wonderfully definite and specific to offer my prospects."

REGULAR ARMY COMMISSIONS OFFERED COLLEGE GRADUATE WAR VETERANS

Men who served as commissioned officers in any of the Armed Forces during World War II, and who are graduates of an accredited college or university, may apply for Regular Army commissions as second lieutenants under a plan announced recently by the Department of the Army.

The program calls for appointment of some 400 to 600 second lieutenants in two major increments in March and in August, 1949. Such Regular Army appointments will be in addition to those offered distinguished graduates of senior division ROTC. units, successful competitive tour candidates, and critically needed technical specialists.

To be eligible under the new plan, applicants must:

Have at least one year of honorable, active, commissioned service in any component of the Armed Forces between December 7, 1941 and September 2, 1945.

Have graduated from an accredited college or university.

Be between 21 and 27 years of age at the time of appointment. The maximum age limit may in some cases be increased according to the period of commissioned service in the Armed Forces subsequent to December 31, 1947.

Be physically qualified.

Be of high moral character and have a record free of conviction by military or civil court for other than minor trafic violations.

Not be a conscientious objector.

Not be or have been a member of any foreign or domestic organization advocating subversive policy or seeking to alter the form of government of the United States by nuconstitutional means.

If an applicant has not been graduated from college, the estimated graduation date will be given on the application together with a statement of verification by an appropriate official of the school.

Applicants holding commissions in the Officers' Reserve Corps or National Guard are to submit applications through regular channels to the major commander concerned. Other applicants not on active duty will submit applications direct to the major United States Army commander concerned. Those on active duty will apply through command channels to appropriate major commanders.

Applications, forms for which are available at all Army installations, including recruiting stations, offices of Reserve Officers' Training Corps Tactics, and National Guard and Organized Reserve instructors, must be submitted not later than April 30, 1949.

Applicants will appear before Army Interview Boards. All will be given notice of time and place of their interviews, results of which will be forwarded to The Adjutant in Washington. The Secretary of the Army's Personnel Board will select the best qualified applicants.

Courtesy is the eye which overlooks your friend's broken gateway—but sees the rose which blossoms in his garden. —Today's Woman

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711
73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMASIS KOMITETAS

Kun. Jonas F. Baltusevičius, Dv. Vad., 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
Leonardas Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Adv. Jonas J. Grigalius, Vice Prezidentas 52 G St., So. Boston, Mass.
Vincas T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
Petras J. Karašauskas, Iždininkas,
13 Garrahan Street, Lyndwood, Wilkes-Barre, Pa.
Jurgis K. Venslovas, Iždo Globėjas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, O.
Vincas Abromaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. J. Valibus, Dv. Kvotėjas, 104 So. Maple Ave., Kingston, Pa.
Matas Žujus, Redaktorius, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Street, Scranton, Pa.
Pranas Katilius, 1059 Blair Avenue, Scranton, Pa.
Vincas Grieštaraitis, 84 Division Street, Pittston, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

Pranas Rakauskas, 171 Crary Avenue, Binghampton, N. Y.
Pranas Andrulionis, 12 Cottage Street, New Britain, Conn.
Kazys D .Rubinas, 10503 Edbrooke Ave., Roseland, Illinois.

TEISMO KOMISIJA

Juozas Batvinskas, 94 Fulton Street, Wilkes-Barre, Pa.
Petras P. Muliolis, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio
Petras Medonis, 9030 Beverly Court, Detroit, Mich.

ŠVIETIMO KOMISIJA

Kun. Pranas M. Juras, 94 Bradford Street, Lawrence, Mass.
Kun. Dr. A. G. Rakauskas, 100 Freeport Rd., New Kensington, Pa.
Albina Poškienė, 6606 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.

LABDARYBĖS KOMISIJA

Bronė Rakauskienė, 171 Crary Avenue, Binghamton, N. Y.
Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
Kun. Vytas Žemaitis, 258 Slocum Street, Kingston, Penna.

JAUNIMO KOMISIJA

Vincas Matikevičius, 235 Mosier Street, Nanticoke, Penna.
Reimondas Leškauskas, 16 Mill Street, Pittston, Penna.
Leona Bagdonaitė, 68 Elm St., Plymouth, Pa.
Jurgis Plitnikas, 55 Pierce Street, Plymouth, Pa.
Kun. Wm. Kwinn, 111—4th Street, Spring Valley, Illinois

"SENAS, nes 40, 50, 60?" —ŽMOGAU, TU KVAILAS

Užmiršk savo amžį! Tūkstančiai yra tvirtų sulaukus 70. Mėgink "pepping up" su Ostrex. Turi toniką dėl silpno, slėgiančio jausmo iš priežasties stokos kūnui geležies, ką daugelis vyrų ir moterų vadina "senatve." Mėgink Ostrex Tonic Tablets dėl stiprybės, jaunesnio jausmo. Naujas "susipažinimui" dydis tik 50c. Parduodama visur ir visose vaistinėse.

PAIMKIT RATĄ

patirkit naują

FORD "JUSLĮ"

PRAŠYK JŪS PIRKLIO DĖL PAVEŽIOJMO '49 FORD'U

KAIP BUVO SUORGANIZUOTAS PIRMASIS LIETUVOS KARIUOMENĖS PARADAS

Pirmąsias Vasario 16-sios metines sukaktuves lietuviai savo krašte šventė kovos ženkle. Tūkstančiai savanorių tada gynė tėvynę nuo priešų, kurie, keleriopai gausesni ir stipresni, norėjo ją pavergti. Todėl 1919 metų Vasario 16 vieni šventė laisvėje būdami, kiti priešų okupuoti, o treti kovos lauke.

Štai ką pasakoja mūsų savanoriai apie atšvęstas pirmąsias Nepriklausomybės metines sukaktuves ir tuo pat metu surengtą Tauragėje pirmąjį Lietuvos paradą:

"1919 metų pradžioje visoje Lietuvoje ėjo didelis sąjudis. Kas galėdamas metė kasdieninį darbą ir ėjo ginti tėvynės. Įvairiose vietose buvo sudaryti valsčių ir apskričių komitetai, kurie rūpinosi tvarkos palaikymu apylinkėse. Kai kuriose vietose grupavosi vyrai apie tokius komitetus, kad į pulkus savanoriais galėtų vykt didesniais būriais, o reikalui esant sudraustų vietos išsišokėlius.

Toks apskrities komitetas buvo sudarytas ir Tauragėje. Rinkosi savanoriai apie vasario mėnesio vidurį. Savanorių buvo per šimtą. Tai buvo kaimo vyrai, prastai apsirengę ir apsiavę kas batais, kas klumpėmis, kas vyžomis.

Vasario 16-jai, Nepriklausomybės paskelbimo metiniu sukaktuvėms, tų savanorių vadovybė—karininkai Kuizinas, Kazlauskas ir kiti—sumanė suruošti paradą. Kodėl nesuruošti! — galvoja — Žmonių yra, nuotaika gera, ir visuomenė, išvydusi ginkluotą pajėgą, kitaip galvos.

Šis sumanymas visiems savanoriams labai patiko, ir visi ėmė laukti su didžiausiu nekantrumu. Vasario 16-sios, su dideliu atsidėjimu ruošdamiesi paradui. Prieš šventę buvo padarta pora repeticijų. Tuos, kurie atėjo su klumpėmis apsiavę, išskyrė, paliko tik turinčius batus. Bet ir čia susidarė marga minia. Eilėse stovėjo kas pilka sermėga apsivilkęs, kas—kailiniais, o kai kas ir pirktiniu apsiaustu. Uniformų tomis dienomis dar nebuvo.

Pasiruošimas ėjo gana sklandžiai. Kad žiūrovai parado dalyvius atskirtų nuo kitų piliečių, karininkai parūpino Mažosios Lietuvos tautinių spalvų kaspinus, kuriuos savanoriai užsirišo ant rankovių. Paprastiems eiliniams buvo kaspinai delno platumo, puskarininkiams platesni, o karininkams—dar platesni. Visi ėjo į koją kaip sena kuopa. Tačiau paradui trūko dar vieno dalyko—orkestro. Be orkestro koks gi galėjo būti paradas? Beje, orkestras buvo netoli Kelmės, o Kelmė buvo bolševikų rankose. Begalvojant ką daryti, kažkas atsiminė, kad orkestras yra netoli T. Naumiesčio. Tad šis orkestras ir buvo skubiai atvežtas į Tauragę. Atvyko keturi muzikantai. Nors ir mažoka jų, bet maršą galėjo sudrožti neblogiausiai. Bet vėl nelaimė: iš tų keturių muzikantų viena buvo moteris, o ji karių parade buvo nei šis, nei tas.

Ką daryti? Moterį į karių eiles priimti buvo nepatogu, o be orkestro negali būti parado. Entuziastingi parado rengėjai truputį nusiminė, bet netrukus susigriebė ir surado išeitį: moterį aprengė vyriškai, pakirpo plaukus, ant rankovės uždėjo savanorio ženklą ir baigta.

Žygis į bažnyčią pavyko puikiausiai. Orkestras taip stipriai drožė maršą, kad net miestelis drebėjo. Po pamaldų savanoriai aikštėje prieš tūkstantinę minią sustojo tiesiomis eilėmis. Orkestrui grojant maršą, eilės pražygiavo darniai, tvirtai, kaip senų kareivių pulkas. Kad parade dalyvauja moteris, niekam nė į galvą neatėjo.

Tai buvo pats pirmasis Lietuvos kariuomenės paradas ir vienintelis, kuriame dalyvavo moteris. Šiandien to parado dalyviai, kai kurie jau pulkininkai, jį prisimena su dideliu malonumu." *(T. G.)*

"GARSO" KNYGYNE

GALITE GAUTI ŠIAS KNYGAS

ŠVENTASIS RAŠTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS

J. E. Arkiv. J. Skvirecko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturių evangelijų knygas; Apaštalų Darbų aprašymą; laiškus Apaštalų: Šv. Povilo, Šv. Jokūbo, Šv. Petro, Šv. Jono, Šv. Judo ir gilųjį ateinančių ir ano pasaulio dalykų Apreiškimą, surašytą apaštalo Šv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebūklai.

ŠVENTASIS RAŠTAS tai yra KNYGA knygų. Todėl patys užsisakykite jį ir užsakykite mūsų broliams, kurie yra karo audrų išblaškyti. Jie yra labai ilgėję lietuviškų knygų. Stipriais audeklo apdarais $3.00; popieriniais viršeliais—$2.00.

ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS ŽODYNAS
(English-Lithuanian Dictionary)

Mes siūlome jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra laikomas vienas iš geriausių. Jo formatas-dydis: 6 colai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po $4.00; dabar mes jums siūlome bargeną—atiduodame už $3.00.

ŠVENTŲJŲ GYVENIMAI—
Skaitymai Kiekvienai Dienai

Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik $4.00.

Užsisakant kreipkitės |

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Penna.

VIETINĖS ŽINIOS

IŠKILMINGOS I. J. ŠAUČIŪNAITĖS IR S. P. SANTARELLI SUTUOKTUVĖS

JAUNAVEDĖ IRENA J. ŠAUČIŪNAITĖ—MRS. S. P. SANTARELLI

Šeštadienį, vasario 5, susituokė Jono ir Teklės Šaučiūnų duktė Irena J. su Sesto P. Santarelli. Iškilmingas šliūbas įvyko Kingstono Šv. Marijos bažnyčioje. Mišias atlaikė vietinis klebonas kun. J. V. Inčiūra, asistuojant kun. V. F. Žemaičiui—diakonu ir kun. J. Kazlauskui—subdiakonu. Mišių laiku jaunavedžiai, tėvai ir visas "pulkas" ėjo prie komunijos. Miišų laike giedojo parapijos choras. Vargonais grojo Mrs. Anna Mras, o solo giedojo Paul Porter. Pamaldų laiku sanktuarijoj meldėsi Plymouth'o Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. A. J. Sinkevičius.

Jaunavedę prie altoriaus palydėjo tėvas J. J. Šaučiūnas.

Palydovų pulką sudarė pamergės Elena Abojūtė iš Scrantų (jaunavedės pusseserė) ir Miss Marie Wittman iš Parsons. Pabroliais buvo jaunavedės brolis Jonas Šaučiūnas, taipgi jaunavedžio broliai Carlo ir Elmo Santarelli.

Bažnytinės iškilmės paliko gražų įspūdį. Altoriai ir bažnyčia buvo papuošti baltomis lelijomis ir palmomis.

Tuoj po bažnytinių ceremonijų King's Inn, Kingstone, įvyko pusryčiai, kuriuose dalyvavo jaunavedžių šeimos, kunigai ir kiti artimieji.

Vedybinis pokylis įvyko vakarą Kingston House svetainėje, Kingstone. Dalyvavo apie pustrečio šimto žmonių—artimųjų ir draugų. Giminių buvo iš Brooklyn, Bridgeport ir New Haven, Conn. Jaunavedžiai gavo daug sveikinimų ir gražių dovanų. Visi dalyviai linksmai praleido laiką.

Jaunavedė yra baigus Edwardsville High School, Bucknell Junior College ir Jefferson Medical College Hospital. Ji darbavosi kaipo registruota medikalė technologistė Nanticoke State Hospital. Muzikos srityje yra gabi smuikininkė, ilgus metus priklausius prie Edwardsville High School orkestro.

Jaunavedys Sesto P. Santarelli yra baigęs West Wyoming High School, tris metus yra lankęs Fordham University ir keturis metus yra tarnavęs US laivyno oro jėgose (Naval Air Corps). Iš militarinės tarnybos išėjo su leitenanto laipsniu. Dabar jis darbuojasi prie šeimos suorganizuotos ir vedamos Santarelli Block and Redi-Mix Concrete Company, West Wyoming.

Po bankieto jaunavedžiai išvyko į Floridą, o sugrįžę apsigyvens 27 E. Brady St., W. Wyoming.

Jaunavedės tėvai yra žinomi veikėjai. Muzikas J. J. Šaučiūnas yra ilgametis (29-ti metai) Kingstono Šv. Marijos parapijos vargonininkas, įžymus Vargonininkų Sąjungos veikėjas, ėjęs atsakomingas centro valdybos narių pareigas. Dabar jis rūpinasi išleidimu kalėdinių giesmių rinkinio. J. J. Šaučiūnas taipgi yra ilgametis LRKSA narys, priklauso prie 209 kuopos. Jis yra vadovavęs keliems Susivienymo seimams, kaipo pirmsėdis.

Jaunavedžiams linkime ilgo ir laimingo šeimyninio gyvenimo!

KINGSTON

NAUJA CHORO VALDYBA

Šventos Marijos parapijos choras metiniam susirinkime išsirinko valdybą, kurios sąstatas yra toks: pirmininkas—Albertas Kalinauskas; vice pirmininkas—Edvardas Aleksis; užrašų sekretorė—Anna M. Shemanski; iždinikė—Ona Basanavičiūtė; iždo globėjos—Ona Lešniauskaitė ir Rožė Kalinauskaitė; tvarkos prižiūrėtojas—Juozas Šuldauskas; atstovai į chorų sąjungą (Dainos draugijon)—muz. J. J. Šaučiūnas, A. Kalinauskas, Anna M. Shemanski ir Antanas Ambrozaitis.

Chorą lavina žinomas muzikas Jonas J. Šaučiūnas. Praktikos (lavybos pamokos) įvyksta kiekvieną penktadienio vakarą Šv. Marijos parapijos svetainėje.

LRKSA 209-TOS KUOPOS NARIAMS

Reguliaris LRKSA 209 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 13-tą, Šv. Marijos parapijos svetainėje. Pradžia 2-rą val. po pietų. Visi narai narės maloniai kviečiami dalyvauti.

209 kuopos valdyba

LRKSA 34-TOS KUOPOS NARIAMS

LRKSA 34-tos kuopos susirinkimas įvyks šį sekmadienį, vasario 13-tą, tuoj po sumos, Šv. Marijos parapijos svetainėje.

Visi nariai ir narės maloniai kviečiami dalyvauti.

Ad. Kaduškevičius, pirmin.
Al. Kalinauskas, sekretorius

Pittston

L. P. KLUBO KAMBARIŲ ĮRENGIMAS VYKSTA SPARČIAI

Lietuvių Piliečių Klubo specialiame susirinkime vasario 6 d. namų komisija įgaliota užtraukti paskolą ant nuosavybės ir stengtis klubo kambarius įrengti kuo puikiausia, su visokiais nariams patogumais.

Namų komisija (12 narių), laiko susirinkimus kas savaitė ir rūpestingai svarsto visas įrengimo problemas, tikslu nepadaryti perdidelių išlaidų.

Klubo direktoriai rengia puikią pramogą, vasario 19 d. Bus kilbasų vakarienė. Didžiulė Klubo svetainė bus prirengta su visokiais patogumais, atsilankiusiems linksmai prie muzikos laiką praleisti. Įžanga 60 centų.

A. Galinskas

A. A. Mirusiems

A. a. Kazys Matukonis, gyv. 33 Hemlock St., Georgetown, numirė vasario 6, palaidotas vasario 9-tą iš Wilkes-Barre Švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko tris dukteris, du sūnus, 11 anūkų ir brolį. Jo žmona Viktorija numirė 15 dienų pirmiau. Velionis Kazys Matukonis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvyko 45 metai atgal.

LRKSA 13 KUOPOS NARIŲ DĖMESIUI

BALTIMORE, Md.—LRKSA 13-tos kuopos susirinkimas bus vasario (February) 13 d. š. m., 4:30 po pietų, paprastoj vietoj.

Kadangi yra svarbus reikalas, todėl visos narės ir visi nariai maloniai kviečiami būtinai dalyvauti. Reikalą apsvarsčius, bus priimamos duoklės.

J. G. Būdelis, rašt.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS IR LIETUVIŲ RADIO VALANDOS METINIS KONCERTAS

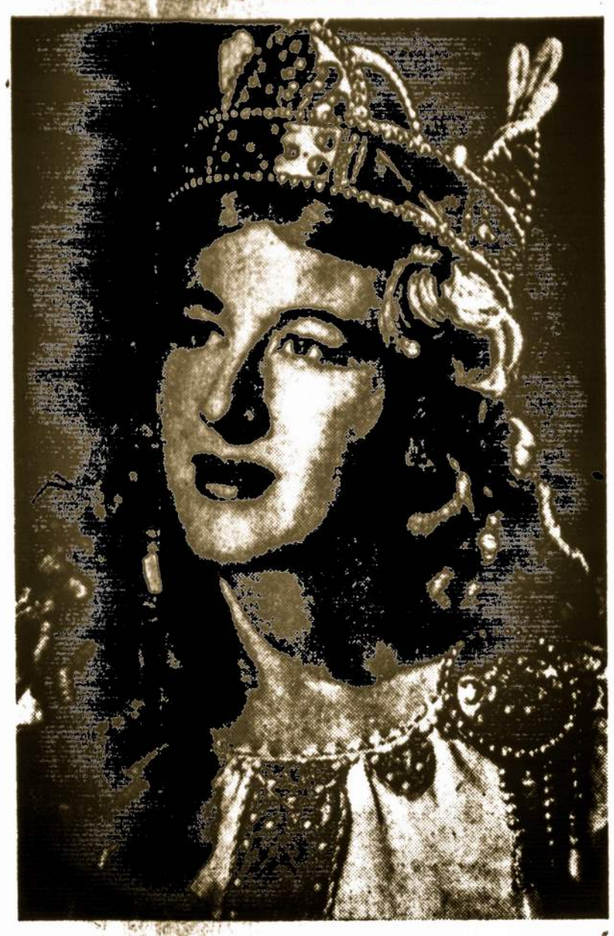

ARTISTĖ POLYNA STOSKA

Sekmadienį, vasario 13 d. š. m., 8 val. vakare, Irem Temple svetainėje, Wilkes-Barre, įvyksta koncertas, kurio programos išpildyme dalyvauja *Metropolitan Operos artistė p-lė POLYNA STOSKA.*

Tai bus nepaprasta proga vietos lietuviams išgirsti dainos žvaigždę, kuri yra nuoširdi lietuvaitė.

Šis koncertas ir p-lės Stoškiūtės dalyvavimas mums, kaipo lietuviams, bus ir yra didelis kultūrinis pliusas. Juk ir mes galime pasididžiuoti, kad iš mūs tarpo yra lietuvių taip aukštai iškilusių kultūriniam pasauly! Todėl lai kiekvienas iš mūsų rimtai pagalvoja, kaip didelės reikšmės šis koncertas turi mums lietuviams. Kiekvieno lietuvio-lietuvės pareiga atsilankyti į šį koncertą.

Šio koncerto rengėjai pasimojo dvejopą darbą atlikti, t. y. paminėti Lietuvos nepriklausomybės dieną ir vienų metų Lietuvių Radio Valandos įkūrimą. Šią idėją vertėtų visiems nuoširdžiai remti.

Šis metinis minėjimas tai bus it mūsų kultūrinio susipratimo kvotimas, kad rengėjai neliktų užvilti jų pasišventime ruošiant lietuvių radio valandas, kame orp bangomis skamba lietuvių daina, muzika ir kalba!

Tad vasario 13 d. visi koncertan. Juk, anot dr. Sauerveino,

"Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais norime ir būt!.."

J. B. Šaliūnas

LRKSA 94 KUOPOS NARIŲ ŽINIAI

SO. BOSTON, Mass.—Š. m. sausio mėn. 27 d. "Darbininko" patalpose, So. Bostone, įvyko L. R. K. S. A. 94-tos kuopos susirinkimas.

Žodį tarė kuopos pirmininkas adv. J. Grigalius, primindamas, kad LRKSA yra gražiai bujojanti organizacija, jungianti draugėn visus katalikiškos pasaulėžiūros lietuvius, tikslu padėti jiems nelaimėje bei ligoje.

Finansų raštininkas Pranas Razvadauskas pasidžiaugė, kad daugumas atvykusių tremtinių, įsijungę į mūsų organizaciją, žymiai padidino 94-tąją kuopą.

Buvo perrinkta ir papildyta valdyba sekančiai: pirmininkas—adv. J. Grigalius, vice pirmininkas — Pranas Razvadauskas, finansų raštininkas—Stasys Jakutis, iždininkas—Stasys Griganavičius, prot. raštininkė—Valerija Girnytė, iždo globėjai—Elena Tamošiūnaitė ir Jonas Starinskas.

Po to sekė buv. valdybos narių raportai ir narių duoklių priėmimas. Susirinkimas praėjo jaukioj, draugiškoj nuotaikoj.

Šia proga primename nariams, kad visais apdraudos mokesčių reikalais kreiptis pas finansų rašt. Stasį Jakutį, 701 E. Second St., So. Boston.

Rašt.

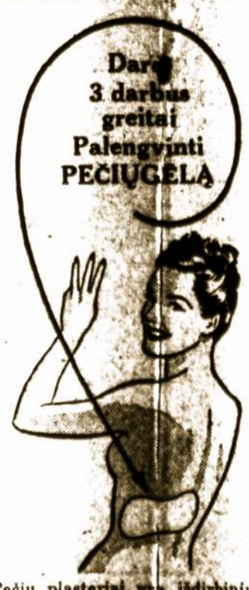

Pečių plasteriai yra išdirbiniu padarytų 3-jopai palengvinti skausmingą muskulinę pečiugėlę.

(1) Šis plasteris paskatina cirkuliaciją, atgabena gydantį ir šildantį kraują į skaudamą vietą. Tuomet muskulai atsileidžia ir skausmas palengvėja. (2) Suvaržo muskulų trukčiojimą—sumažina skausmo pervėrimus. (3) Apsaugojanti paduškaitė neptrileidžia šalčio.

Daktarų išbandymai parodo, kad Johnson'o PEČIŲ PLASTERIS pagelbsti arti 9 iš 10 kentančių. Jį išdirba Johnson & Johnson—žinomi per 61 metus puikių chirurgiškų produktų išdirbėjai. Galima gauti visose vaistinėse.

Newark, N. J.

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 31 metų sukakties iškilmingas minėjimas įvyksta trečiadienį, vasario (February) 16, 1949, jaukioj Šv. Jurgio draugijos salėje, 180 New York Ave., Newark, N. J.

Kalbės iš Europos atvykęs prelatas Mykolas Krupavičius, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas; taip pat pakviestas kalbėti kongresmanas Peter Rodino.

Meninę programos dalį išpildys solistė Agnes Skarulis ir Apreiškimo parapijos vyrų choras iš Brooklyn, N. Y.

Minėjimo pradžia 7:30 val. vakare. Įžanga nemokamai.

Rengia ir kviečia

N. J. Lietuvių Taryba

Vasario mėnuo yra Amerikos Lietuvių Tarybos Vajaus mėnuo. Prisidėk ir tu, tautieti, savo dosnia auka, kad Lietuva būtų vėl laisva. Aukas siųsti 1739 South Halsted St., Chicago 8, Ill., arba vietos ALT skyriui.

JUBILIEJINĖ VAKARIENĖ BUS VASARIO 20-TĄ

PHILADELPHIA, Pa. — Paminėjimui Šv. Andriejaus lietuvių parapijos sidabrinio jubiliejaus, rengiama iškilminga vakarienė.

Įvyksta sekmadienį, vasario 20 dieną, 6-tą val. vakare, didelėje "Armory" svetainėje, prie Broad ir Callowhill Sts., Philadelphia.

Kad žinojus kiek valgių pagaminti, vakarienės bilietus prašoma iš anksto įsigyti pas rengimo komiteto narius ir klebonijoje, 1913 Wallace St. Tel. PO5-2322.

Po skanios kalakutienos vakarienės šokiams gros labai pagarsėjęs didelis Leo Zolio orkestras.

Į šios jubiliejinės vakarienės iškilmes žada atvykti svečių ne tik iš plačios Philadelphijos, bet ir iš tolimesnių kolonijų, kaip tai: Chesterio, Camdeno, Brooklyno, Baltimorės, Shenandorio, New Yorko ir kitų miestų ir miestelių. Taipgi bus tik ką atvykusių iš Europos. Tą žinią patvirtina bilietų užsakymai.

To didžio pokylio įžymiausi kalbėtojai bus teisėjas Hon. John Boyle ir gerb. prelatas J. Balkūnas.

Švenčiant 25 metų jubiliejų, Šv. Andriejaus lietuvių parapijos parapijiečiams yra gera proga sumažinti parapijos skolą bent 25 tūkstančiais dolerių. Ne pasigyrimas ar pasididžiavimas, bet, tikrą tiesą sakant, Šv. Andriejaus lietuviai parapijiečiai čia gan pasiturinčiai gyvena.

Paskelbus skolos sumažinimo vajų, nuo šių metų pradžios ikšiol parapijiečiai jau suaukojo ir pasižadėjo apie $4000. Ir kasdien vis daugiau ir daugiau aukų įeina. Kiti žada stambesnes sumas ("subytinimui") ateinant į jubiliejinę vakarienę. Tai yra sveikintinas pasireiškimas.

Prie pirmesnio garbės sąrašo, dar pridedami šie nauji vardai, kurie aukojo: po $100—Mr. ir Mrs. C. S. Cheleden, Mr. ir Mrs. Adam Grush, Mr. ir Mrs. S. Vasikonis, Mr. ir Mrs. M. Deksnis, Mr. ir Mrs. J. Čekaitis, Sr., Mr. ir Mrs. J. Zigmonta, Mrs. Josephine Urbienė, Mr. John Skavičius; po $50.—Mr. ir Mrs. Jos. Adams, Mr. ir Mrs. Peter Krukonis, Mr. ir Mrs. M. Kvasauskas, Mr. ir Mrs. Adolph Desris, Miss Julia Sokas, Miss Mary Sokas, Mr. Peter Sokas, Mr. Dominic Vanagas; po $25.—Mr. ir Mrs. P. Mockus, Mr. ir Mrs. A. Misiūnas, Mr. ir Mrs. Felix Tusevičius, Mr. ir Mrs. V. Gudijonas, Mr. ir Mrs. Casimir Rimdeika, Mr. ir Mrs. Anthony Francetti, Mrs. M. Starinskas, Mrs. Magd. Lazauskas, Mr. Jonas Barčius, Mr. Gus Tusevičius, N. N.

Iki pasimatymo vasario 20-tą prie "kalakutų" stalo. *F. P.*

NAUJA JAUNUOLIŲ KUOPA GERAI GYVUOJA

LOWELL, Mass.—Sausio 23, 1949, naujai suorganizuota jaunuolių kuopa laikė pirmąjį savo susirinkimą.

Šiame susirinkime Mrs. Eva Bush atsisakė iš sekretorės vietos. Nauja sekretorė išrinkta panelė Elena Bomil. Taipgi išrinktas kuopos organizatorius, būtent, Hipolitas Valentinas. Vladas Paulauskas pasiliko kuopos pirmininku iki kuopa pilnai susiorganizuos ir išsirinks pastovią valdybą.

Dabar kuopos reikalais, ypatingai norintieji gauti platesnių informacijų apie Susivienymą ir kas link įsirašymo nariais, kreipkitės į šiuos pareigūnus: Miss Helen Bomil, 246 Concord St., Lowell, Mass.; Mr. Hipolitas Valentin, 414 Billerica Rd., East Chelmsford, Mass.; Mr. Walter Paulauskas, 579 Lawrence St., Lowell, Mass.

Linkiu jaunuolių kuopai augti, bujoti ir savo veikla sužadinti ne tik vietinį, bet ir kitų kolonijų jaunimą spiestis po mūsų Susivienymo vėliava. *E. B.*

PADĖKOS ŽODIS

DAYTON, Ohio. — Sausio 17, 1947 m. ūmai dėl širdies ligos mirusio LRKSA 191 kp. nario Juozo Sinkevičiaus šeima nuoširdžiai dėkojam klebonui kun. Praspaliui, asistentui kun. Katarskui ir kun. Brenner už pamaldas ir pamokslą laike laidotuvių.

Nuoširdžiai ačiū choro vedėjui Pranui Ambrozaičiui už giedojimą laike šv. Mišių.

Toliau dėkojam giminėms, draugams ir pažįstamiems už šv. Mišių aukas ir gėlių vainikus. Dėkojam Šv. Petro draugijai, A. L. R. K. Susivienymo 191 kuopai, Altoriaus draugijai, Amerikos Lietuvių Demokratų Klubui ir L. Vyčių 96 kuopai.

Visiems nuoširdžiai ačiū už aukas ir paskutinį patarnavimą mano mylimam vyrui ir mūsų tėveliui.

Elžbieta Sinkevičienė,
sūnus ir dukterys

MALONI ŽINIA

Philadelphia, Pa.—Ačiū Dievui, LRKSA 20 kuopos pirmininkas Juozas Turauskas jau tiek sustiprėjo sveikatoje, kad sekmadienį, vasario 6, buvo atsilankęs į kuopos susirinkimą. Sveikinu ir linkiu jam geriausios kloties!

K. V.

NEBŪK ŽILAS

Stebūklingos gyduolės, kurios panaikina žilumą, plaukų slinkimą ir plaiskanas. Šias gyduoles privaleto turėt kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba pleiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus koki buvo, bet nera dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Kreipkitės neatidėliodami ilgiau. Kaina $2.00. Jeigu nebūsite pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti.

PASTABA. Su orderiu sykiu siukite ir pinigus, kitaip orderiu nebus išpildyti.

FLORAL HERB CO.,
Box 305, Dept. 6, Clinton, Indiana

RINKTINĖS
MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuvių Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina $3.00.

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštais viršeliais, papuošta lietuviško stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolo. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės maldos iš Mišiolo). Graudūs verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms į Švč. Sakramentą. Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlaidus. Labai daug įvairių maldų su atlaidais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atspausdinta visi poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba g ažė.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Sutaisė KUN. J. K. MILIAUSKAS. Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzemplioriu—10 centų.

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina $1.50)	1.00
MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų)	.50
MALDŲ VAINIKĖLIS, juodais apdarais	.40

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ
P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

CLEVELAND, OHIO

LIETUVIŲ BANKINĖJ ĮSTAIGOJ

Saugi ir pelninga vieta dėl taupymo. Taupymas tai yra visų žmonių biznis. Kiekvieno žmogaus gyvenime yra laikas, kuriame žmogus turi taupyti. Yra svarbu žinoti, kur saugiai ir su uždarbiu taupyti. Šioj įstaigoj taupymai yra saugūs po Federal Insurance Corp.

Kiekvienas Taupymas iki $5,000.00 Garantuojamas J.A.V. Valdžios

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N

6712 Superior Ave. HE. 2498